

Dragă Cuță,

De patru cinci ori am întreprins răspunsul la scrisoarea ta din urmă, ba am scris coale întregi, pe cari le țin în portofoliu, fără ca să aflu pân-acuma reculegerea necesară de a-ți scrie clar și limpede, pentru că împrejurările ele înșile nu sunt limpezi. Tu măntrebi când vom fi uniți pentru totdeauna. Îți răspund cât se poate mai curând. Numai te rog să judeci cu toată răceala dacă această unire "oficială" se poate face fără să am o poziție cât de puțin asigurată. Nu e vorba de tine, sufletul meu dulce, și tocmai de aceea răspunsul mi-era atât de greu, căci ești simțitoare și m-am temut totdeauna a atinge o susceptibilitate justă din partea ta, dar asupra căreia doi oameni care sunt ca și căsătoriți precum suntem noi, trebuie să se înțeleagă. Dar spune tu singură dacă de dulcea și iubita datorie de a-ți asigura soarta ta, pe care o primesc în orice moment, nu mi-aș incumba și o responsabilitate grea pentru soarta copiilor tăi - și tu știi, dragă Cuță, că o sarcină odată luată asupra-mi, o port voinicește fără să mă plâng și fără să cer împărțirea cu alții. Încă o dată - nu poate fi vorba de tine. Din momentul în care ar exista o perspectivă oarecare - fie pensia, fie o asigurare mai temeinică a sortii mele - de-a crește cuviincios pe cei 2 copii și a îngriji de casa ta, nu mai e nici o piedică pentru unirea noastră oficială.

Lucrez cât pot pentru ca aceasta să se realizeze cât mai curând.

Te rog totodată și te rog cu insistență și în genunchi ca de câte ori vei avea nevoie de bani să-mi scrii, și scrie-mi fără jenă cât anume. Știi bine că restrângerea câștigului meu actual face necesară indicația, și dacă nu voi putea imediat, desigur însă în 5-6 zile voi urma totdeauna dorinței tale.

Greu o vei duce și așa - dar totuși cu o idee mai puțin. Crede-mă că totdeauna, absolut totdeauna cea mai mare bucurie pe care-mi vei putea-o face va fi să te adresezi la mine în privirea aceasta.

Ai auzit tu vreodată povestea biblică a măgarului lui Bileam? Ți-o spun numaidecât.

Acest măgar biblic stătea, flămând, între două porții de fân egale dar tout à fait egale. Nu s-a putut decide nicicum de-a începe una din ele și a murit de foame.

Aplicația e următoarea. La primirea scrisorii gândeam întruna: Ce să-i spun să n-o supăr? Ce să-i spun să fie adevărul curat? Și-n această dilemă de gânduri te-am supărat și mai mult răspunzându-ți atât de târziu.

Te rog, te rog, iartă-mă. Ticăit în toate cele, preocupat de a mă vedea odată cât de cât la liman cu gândul de a te aduce la București cât mai curând, apoi cu gândul responsabilității întregi, m-am zvârcolit nopți întregi în pat, deși a doua zi aveam totdeauna să lucrez.

O singură veste bună.

Fierul lui Russel îmi face bine și-mi luminează capul. Dispar toate urmele fără excepție, încât deși numai de patru zile am

Început a lua, eu care n-am luat nicicând medicamente, resimt efecte miraculoase.

Ți-aș mai spune ceva și mai bun, dar teamă mi-e că nu s-o împlini și sunt superstițios. Dar dac-o fi ș-o fi, vei vedea în curând efecte și mai miraculoase pe alte tărâmurî, cu totul altele.

Iartă-mă, iartă-mă, iartă-mă pentru sâcâiala și tăcerea mea. Se zice că toate lucrurile bune se fac într-un an. Până la împlinirea lui multe se pot întâmpla mai cu seamă că timpul e greu de întâmplări

Când norocu-și schimbă pasul
N-aduc ani ce aduce ceasul.

În sfârșit te sărut de-un miliard de ori, cerându-mi de un miliard de ori iertare și rămân pentru totdeauna

al tău
Emin

4 Aprilie 1880